

T.C.
ANKARA

6. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1054

KARAR NO : 2022/2081

DAVACI : TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ

VEKİL : AV. HÜLYA YILDIRIM
UETS

DAVALI : SAĞLIK BAKANLIĞI

VEKİLLER :

UETS

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, "Beyaz Kod" uygulaması kapsamında elde edilen verilerin ve raporların paylaşılması istemiyle yapılan 03.03.2022 tarihli başvurunun cevap verilmemesiyle zımnen reddine ilişkin iktisadî hakların ihlali; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu iktisadî hakların hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 6. Daire Mahkemesi'nce incelenen gereği görülmüştür:

Dava; davacı tarafından, "Beyaz Kod" uygulaması kapsamında elde edilen verilerin ve raporların paylaşılması istemiyle yapılan 03.03.2022 tarihli başvurunun cevap verilmemesiyle zımnen reddine ilişkin iktisadî hakların iptali istemiyle açılmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun **1. maddesinde**; "Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan etiklik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir." hükmü, **2. maddesinde**; "Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır." hükmü, **5. maddesinde**; "Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışında her türlü bilgi veya belgeyi başvuruların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz." hükmü, "istenilen bilgi veya belgenin niteliği" başlıklı **7. maddesinde**; "Bilgi edinme başvurusu, başvuru alan kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır. Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler. İstenilen bilgi veya belge, başvuru alan kurum ve kuruluş tarafından bulunmuyorsa, başvuru dilekçesi bu kurum ve kuruluşlara gönderilir ve durum ilgiliye yazılı olarak bildirilir." hükmü, **8. maddesinde**; "Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvuru alan kurum ve kuruluşlara bildirilir." hükmü, **20. maddesinde**; "Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde; a) Suç işlenmesine yol açacak, b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek, c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek, d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek, Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır." hükmü, **21. maddesinde**; "Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişilerin şahsî bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir." hükmü yer almaktadır.

6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun **1. maddesinde**; "Türkiye sınırları içerisinde meslek ve sanatlarını icraya yetkili olup da sanatını serbest olarak yapan veya meslek diplomasından istifade etmek suretiyle resmi veya özel görev yapan tabiplerin katıldığı Türk Tabipleri Birliği; tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanışmayı korumak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacıyla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki mesleki bir kuruluştur." hükmüne yer verilmiş; **4. maddesinin** (d) bendinde, halk sağlığı ve tıp

T.C.
ANKARA

6. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2022/1054

KARAR NO : 2022/2081

meslekleri ile ilgili meseleler için resmi makamlarla karılıklı birli i yapmak ve (e) bendinde, halk sa lı nı ve tıp mesle ini ilgilendiren i lerde resmi makamlardan yardım sa lamak konuları, Birli in yapmakla mükellef oldu u hizmetler arasında sayılmı tır.

Öte yandan, Sa lık Bakanlı ı Hukuk Mü avirli i'nin 16/03/2016 tarih ve 2016/3 sayılı "Hukuki Yardım ve Beyaz Kod Uygulaması" konulu Genelgesi'nde, anılan Bakanlı a yapılan ba vurulardan "Beyaz Kod" ba vurusu ve hukuki yardım konusunda ya anması muhtemel tereddütleri gidermek, uygulamaya açıklık kazandırmak ve Bakanlık çalı anlarının bu hizmete eri imini kolayla tırmak amacıyla açıklama yapılmasının gerekli görüldü ünün belirtildi i, anılan Genelge'nin "**113 Beyaz Kod Ça rı Merkezi**" ba lıklı **4. maddesinde**; "a) Beyaz Kod ça rı merkezi 7 gün 24 saat esasına göre hizmet verecektir. Bu kapsamda; aa) Alo 113 Beyaz Kod telefon hattına gelen ça rıları kar ılar. ab) Telefon görü mesine göre sa lık çalı anının ya amı oldu u sözel veya fiziksel iddet ba vurularının Beyaz Kod web sistemine kaydını gerçekle tirir. ac) Ar iv ve kayıtların düzenli tutulmasını sa lar ve raporlamalarını yapar. aç) Bakanlı ın ilgili birimlerine aylık ve yıllık olarak toplam verileri gönderir. b) Yapılan görü meler, ispat hukuku bakımından kayıt altına alınır." düzenlemesine, "**Bakanlık ve ba lı kurulu larının sa lık kurum ve kurulu larında Beyaz Kodun i leyi i**" ba lıklı **5. maddesinde**; "a) Hastane, a ız ve di sa lı ı merkezleri, il ambulans servisi ba hekimlikleri ve Toplum Sa lı ı Merkezlerinde bir ba hekim yardımcısının ba kanlı ında kurulmu olan Çalı an Hakları ve Güvenli i Birimleri, Beyaz Kod kapsamında, a a ıdaki i ve i lemleri yürütecektir: aa) Personelin ikayetçi olup olmadı ına bakmaksızın, gerçekle en bütün iddet olayları için sistem kaydı yapar. Bir olayda birden çok ma dur var ise, bu kayıtların sistem üzerinden birle tirilmesi sa lar ..." düzenlemesine, "**Üniversiteler ve özel sa lık kurulu larında Beyaz Kodun i leyi i**" ba lıklı **6. maddesinde**; "... b) Üniversiteler ve özel sa lık kurum ve kurulu larında gerçekle en olaylar da yöneticiler tarafından geciktirilmeksizin 113 numaralı telefonla veya www.beyazkod.sa lık.gov.tr web adresi üzerinden Bakanlık Beyaz Kod sistemine bildirilecektir. c) Söz konusu sa lık kurulu larında da Beyaz Kod sistemine veri giri i yapacak ve bildirimde bulunacak bir birim olu turulacak ve/veya personel görevlendirmesi yapılacaktır ..." düzenlemesine yer verilmi , "**1 Beyaz Kod Koordinatörlü ü**" ba lıklı **7. maddesinde**, her ilde, 1 Sa lık Müdürlü ü bünyesinde görev yapmak ve Beyaz Kod kapsamında belirlenen i ve i lemleri yapmak üzere Beyaz Kod koordinatörlü ü kurulaca ı, il sa lık müdürünün, il Beyaz Kod koordinatörü ile birlikte kurumlarda Beyaz Kod sürecine ili kin hususlarda yapılan çalı maları izleyerek talep halinde Bakanlı a rapor edece i belirtilmi tir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında, 03.03.2022 tarih ve "Beyaz Kod verilerinin ve raporlarının bildirilmesi talebi" konulu dilekçeyle davalı idareye ba vurularak 6023 sayılı Kanun uyarınca hekimlerin çalı ma ko ullarının iyile tirilmesi, sa lıklarının korunması ile toplumun sa lık hizmetine eri imi önündeki engellerin kaldırılması amacına yönelik olarak Birlikleri tarafından yapılacak çalı malara esas olmak üzere, 2016-2022 yılları arasında aylık ve yıllık olarak toplam kaç Beyaz Kod bildirim yapıldı ının ve Sa lık Bakanlı ına ba lı sa lık kurum ve kurulu larından, üniversitelerin sa lık ara tırma ve uygulama merkezlerinden, özel sa lık kurum ve kurulu larından gelen bildirimlerin sayısının bildirilmesi ile davalı idarenin görevi kapsamında toplanan ve ellerinde bulunan istatistiki verilerin ve mevcut raporların tümünün birer örne inin iletilmesi talebinde bulunuldu u, bu ba vurunun zımnen reddi üzerine bakılan davanın açıldı ı anlaşılmaktadır.

Davalı idarece, davacı Birli in yetkisinin, Türk Tabipleri Birli i Kanunu uyarınca tabiplerle sınırlı olmasına kar ın, tabip ve di er meslek mensupları ayırımına gitmeksizin her türlü bilgi, belge ve analizin talep edildi i, ayrıca "Beyaz Kod" uygulamasının, kamu hizmetinin düzenli ve sürekli olarak verilmesini teminen kurum personeline yönelik bir uygulama oldu u gözetildi inde, davacı Birli in, kurum çalı anı statüsünde bulunmadı ı, öte yandan, davacının taleplerinin, özel bir çalı ma, inceleme ve ara tırma yapılmadan ve elde edilen veriler analiz edilmeden kar ılanması mümkün olmadı ından, söz konusu talebin bu yönüyle de Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında olmadı ı belirtilmi tir.

Yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümlerinin de erlendirilmesinden, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda yer alan istisnalar dı ında her türlü bilgi ve belgenin, demokratik ve effaf yönetimin gere i olan e itlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak, ba vuranların yararlanmasına sunmanın da idareler için bir yükümlülük oldu u, bununla birlikte; bilgi edinme hakkının, ki ilerinin hiçbir sınırlamaya tabi olmaksızın her türlü bilgi ve belgeye sınırsız ve denetimsiz olarak ula ma hakkı e klinde yorumlanamayaca ı, bu hakkın, Kanunda öngörülen amaca uygun olarak, anlamlı bir ekilde varlı ını sürdürebilmesi için, kamunun ortak yararını ve ki ilerinin bireysel yararlarını dikkate alan adil bir denge içerisinde kullanılması gerekti i sonucuna varılmaktadır.

T.C.
ANKARA

6. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1054

KARAR NO : 2022/2081

Bununla birlikte, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nda davacı Birliği, tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanıma korumayı korumak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak yönünde ödevler yüklenmiştir; halk sağlığı ve tıp meslekleri ile ilgili meseleler için resmi makamlarla karımlıklı birli yapılmaması ve halk sağlığını ve tıp mesleğini ilgilendiren işlerde resmi makamlardan yardım sağlanması konusunda da görevleri yerine getirmek üzere yetkilendirildiği görülmektedir.

Bu kapsamda, yukarıda açıklandığı üzere, ilgili mevzuatla davacı Birliğe yüklenen görevlerin gereği gibi yerine getirilmesi için, hekimlerin çalışmalarıyla iyileştirilmesi, sağlıklarının korunması ile toplumun sağlık hizmetine erişimi önündeki engellerin kaldırılması amacıyla çalışmaları yapılacağı, bu çalışmada yararlanmak üzere 2016-2022 yılları arasındaki "Beyaz Kod" bildirimlerine ilişkin birtakım verilerin talep edildiği anlaşılmaktadır.

Talep edilen veri ve raporların, meslek mensuplarının ve toplum sağlığının iyileştirilmesine yönelik çalışmalarda kullanılabilmesi amacıyla davacı Birliğin bazı bilgilere ihtiyaç duyacağı açık olup, "Beyaz Kod" uygulamasına yönelik olarak hazırlanan Genelgede, sağlık çalışanlarının ya da sözlü veya fiziksel iddet bava vurularının Beyaz Kod web sistemine kaydedileceği, arşiv ve kayıtların düzenli tutulmasının sağlanması ve raporlanacağı, Bakanlığın ilgili birimlerine aylık ve yıllık olarak toplam verilerin gönderileceği, il sağlık müdürünün, il Beyaz Kod koordinatörü ile birlikte kurumlarda Beyaz Kod sürecine ilişkin hususlarda yapılan çalışmaları izleyerek talep halinde Bakanlığa rapor edeceği yönünde düzenlemelere yer verilmiş olması da dikkate alındığında, davalı idare iddiaları yerinde görülmemiştir.

Bu durumda, davacı Birlik tarafından, ilgili mevzuatla kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla istenildiği ve bu amaçla yapılacak çalışmalarda kullanılacağı anlaşılan "Beyaz Kod" uygulaması kapsamında elde edilen verilere ilişkin bilgi ve raporların iletilmesine ilişkin istemin, davalı idarece, davacının bava vurusunda belirttiği amaç doğrultusunda bir değerlendirme yapılarak karımlanması gerekirken, bu talebin cevap verilmeksizin zımnen reddedilmesine ilişkin dava konusu işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aynen dökümü yapılan 590,60.-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 5.500,00.-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge Daire Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 19/10/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye

 e-imzalıdır

 e-imzalıdır

 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERLERİ	
Ba vurma Harcı	: 80,70 TL
Karar Harcı	: 80,70 TL
YD Harcı	: 133,00 TL
YD tiraz Harcı	: 220,70 TL
Vekalet Harcı	: 11,50 TL
Posta Gideri	: 64,00 TL
TOPLAM	: 590,60 TL